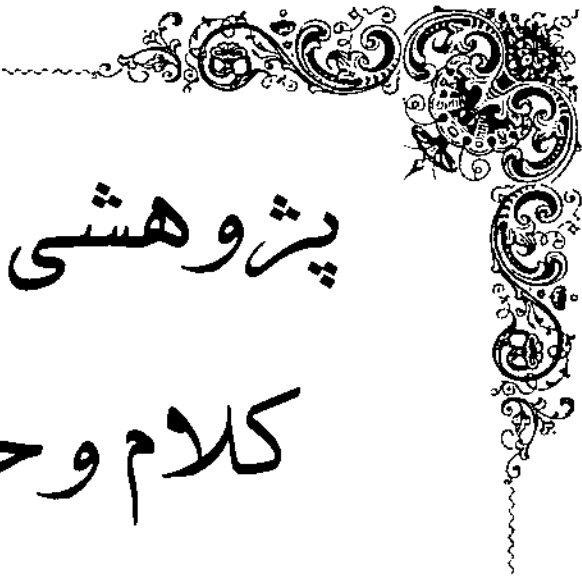

پژوهشی در کلام وحی

مؤلف:

دکتر محمدصادق درگاهی

سرشناسه	: درگاهی، محمدصادق، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور	: پژوهشی در کلام وحی / محمدصادق درگاهی.
مشخصات نشر	: تهران: جنگل، جاودانه ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۱-۶۶۹-۲
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: قرآن - - بررسی و شناخت
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۸۹ پ ۳/۳۴۴ BP۶۵
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷/۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۵۷۲۱۳

عنوان کتاب: پژوهشی در کلام وحی

مؤلف: دکتر محمدصادق درگاهی

ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۸۹

قطع و تیراژ: وزیری، ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

چاپ: شرکت زیتون چاپ بهاران

صحافی: جنگل

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۱-۶۶۹-۲

email://Info@junglepup.org

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹، ۶۶۴۸۲۸۳۰-۹

http:// www.junglepup.org

۰۲۱۱-۳۲۰۵۰۶۷، ۳۲۰۳۸۰۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	مقدمه
۱۱	ضرورت شناخت قرآن
۱۴	وحی الهی
۱۵	اقسام وحی
۱۵	کیفیت نزول وحی بر پیامبر گرامی اسلام
۱۷	تألیف و کتابت قرآن
۱۸	عناوین و اسامی قرآن
۲۰	تاریخ آغاز نزول قرآن
۲۱	حکمت نزول تدریجی قرآن
۲۲	نخستین آیاتی که بر پیامبر نازل شد
۲۳	آخرین آیاتی که بر پیامبر ﷺ نازل گردید
۲۴	آیه
۲۴	ترتیب و تنسيق آیات در سوره‌های قرآن
۲۵	تعداد آیات قرآن
۲۵	سوره
۲۶	ترتیب موجود سوره‌های قرآن اجتهادی است یا توقیفی؟
۲۷	تعداد سوره‌های قرآن

۲۷	نامگذاری سوره‌های قرآن.....
۲۹	حکمت تقسیم قرآن به سوره‌ها.....
۲۹	سوره‌های مکی و مدنی.....
۲۹	ترتیب نزول سوره مکی و مدنی.....
۳۰	خصوصیات کلی و قطعی آیات و سوره مکی.....
۳۱	خصوصیات کلی و قطعی آیات و سوره مدنی.....
۳۲	حروف مقطعه.....
۳۵	نگارش قرآن.....
۳۶	آیا پیامبر اسلام ﷺ به خواندن و نوشتن آشنایی داشت؟.....
۳۷	نگارش قرآن همزمان با حیات پیامبر ﷺ.....
۳۸	کتاب وحی.....
۴۰	نوشت افزار معمول برای نگارش قرآن.....
۴۱	آیا قرآن همزمان با حیات پیامبر ﷺ جمع‌آوری و تدوین گردید؟.....
۴۳	اسباب نزول آیات و سوره‌های قرآن.....
۴۳	حفظ و به خاطر سپردن آیات قرآن.....
۴۴	حفاظ قرآن.....
۴۱	جمع‌آوری قرآن پس از رحلت پیامبر ﷺ.....
۴۶	نگارش قرآن همزمان با خلافت ابی بکر.....
۴۷	نگارش و جمع‌آوری قرآن در زمان عثمان.....
۴۸	نقطه و اعراب‌گذاری قرآن.....
۴۹	قرائت قرآن.....
۵۰	رابطه قرائت با کتابت.....
۵۰	فرق اختلاف قراء با اختلاف فتوا.....
۵۱	لهجی قرآن.....
۵۲	موارد اختلاف قرائات و کیفیت آن.....
۵۲	قراء معروف صدر اسلام.....
۵۳	قراء سبعه.....
۵۳	۱- نافع.....
۵۴	۲- عبدالله بن کثیر مکی.....
۵۵	۳- عاصم بن ابی النجود کوفی.....

۴- حمزة بن حبيب زيات كوفى.....	۵۶
۵- ابو الحسن كسائى كوفى.....	۵۷
۶- ابو عمر و بن علاء بصرى.....	۵۸
۷- ابن عامر دمشقى.....	۵۹
انواع قرائت.....	۶۰
۱- قرائت متواتر.....	۶۰
۲- قرائت مشهور.....	۶۰
۳- قرائت مستند.....	۶۱
۴- قرائت شاذ.....	۶۱
۵- قرائت موضوع و مجعول.....	۶۱
۶- قرائت شبيه به حديث مدرج.....	۶۱
تفسير قرآن.....	۶۲
انواع تفسير.....	۶۳
وجوه تفسير.....	۶۳
مقدمات ضرورى براى فهم و تفسير قرآن.....	۶۴
فرهنگ نامهى سوره هاى قرآن.....	۶۵
۱۳۰ نکته پيرامون قرآن.....	۱۲۳
فهرست منابع.....	۱۳۱

مقدمه

قرآن کتابی است که نزول آن از عالم اعلای قدرت، ظهور آن در حیطه‌ی یارانی برتر از بلاغت و تاثیر حکیمانه‌ی آن در هدایت، بسی شگفت انگیز و خیره کننده است. کتابی که پرتو هدایت آن زوایای روح و فکر و نفسیات و روابط حدود و حقوق خلق را با یکدیگر و همه را با خالق و اعمال را با نتایج روشن ساخت و نفوس را رو به صلاح و اصلاح پیش برد و استعدادهای خفته را بیدار کرد و به جنبش در آورد. همراه اصلاح نفوس و بکار افتادن استعدادها، خیرات طبیعت را جاری و در دسترس همه قرار داده، اندیشه‌ها را فرا آورده، دیدها را باز کرده، شعله‌هایی از ایمان در دلها برافروخته، تاریکی اوهام و وحشت‌ها و کینه‌ها را از میان برده است. قرآن کتابی است که در حدوث و بقای خود از خداوند متعال و حق جدا نگردیده است. قرآن را به حق نازل کردیم او نیز به حق نازل شد «وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ»^۱. کتابی است که در کلیه‌ی مسائل اعتقادی و امور عملی و رفتاری هدایتگر است. قرآن هدایت می‌کند به سوی حق و به سوی راه راست «يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ»^۲ راه راست بهترین و محکم‌ترین راهنماست، راهنمای طریقی است که از همه مطمئن‌تر و اساسی‌تر و رساتر است «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلْبَیِّ هِيَ أَفْوَ»^۳. قرآن برای مؤمنین واقعی هدایت بخش است و برای زندگی آنان مایه‌ی لطف و رحمت است «وَأِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ»^۴. کتابی است که یادآور علوم فطری و خواسته‌های نهاد وجودی انسان می‌باشد و تمامی آن برای همانها درس و پند

۱- اسراء/ ۱۰۵

۲- احقاف/ ۳۰

۳- اسراء/ ۹

۴- نمل/ ۷۷

است «وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ»^۱. قرآن انسان‌ها را از تاریکی‌های جهل و نادانی و کفر بیرون می‌آورد و در پرتو علم و دانش و ایمان به عالم نور، هدایت می‌کند و در راه راست خداوندی حرکت می‌دهد تا همه از فیض پروردگار متعال به قدرت و شایستگی دست یابند. «كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ»^۲. قرآن چراغی است که روشنی آن فرو نمی‌نشیند، چشمه‌ی زاینده‌ای است که واردین از آن نمی‌کاهند و دلیل کسی است که به آن سخن گوید. مهمترین رسالت قرآن همانا مهندسی زمینه‌های مستعد دل‌های حق طلب بشر می‌باشد و جاودانگی قرآن کریم ایجاب می‌کند که رسالت او نیز دائمی و زوال ناپذیر باشد. منطلق قرآن به طور کلی در تمام زمینه‌ها این است که هیچ پناهگاهی در جهان هستی جز خداوند متعال وجود ندارد، یعنی همانطوری که در هنگام وسوسه‌های عملی تنها ملجاء، خداست و با پناه بردن به او از هر گزندی صیانت حاصل می‌شود. در زمان شبهه‌ها و مغالطه‌های علمی نیز تنها پناهگاه خداست و با استعانت از او از هر آسیبی سلامت‌ها پیدا می‌شود. قرآن کریم فطرت آدمی را احیاء می‌نماید و حیات نوینی به او می‌بخشد. یعنی هم مهندسانه انسان را از زیر بار طبیعت می‌رهاند و هم معلمانه و مربیانه او را بر طبیعت مسلط می‌کند.

پروردگارا ما را از کسانی قرار ده که به ریسمان قرآن چنگ می‌زنند و در فهم متشابهاتش به پناهگاه محکم و استوارش پناه می‌برند، و در سایه‌ی بال آن آرام می‌گیرند؛ و به روشنی بامدادش راه می‌یابند و به درخشیدن روشنائی آن اقتدا می‌کنند و هدایت و رستگاری را در غیر نمی‌طلبند.

اللهم نور قلوبنا بالقرآن

و زین اخلاقنا بالقرآن

واحشرنا فی الآخرة مع القرآن

امین یا رب العالمین

و ما توفیقی الا بالله العلی العظیم

خادم القرآن

محمد صادق درگاهی

۱۳۸۹